

କବିତା ପରିଚୟ

ឧប នគរបាលវិទ្យាល័យ និង សាខាសាស្ត្រ និង សាខាអាស្រែ និង សាខាអាស្រែ

ដោយ ឆ្នាំ ម៉ាក់ដុលាហ៍
ត្រួតពិនិត្យ ឆ្នាំ២០០៨
របស់មុនដោយ ត្រួត សិទ្ធិភ័ណ្ឌ

ការស្រចម្ពីយ និងការធ្វើទាក់លាក់មួនមេដីស-៤១

នេះ និងជាប្រធូណីអាហ៍ម្នាមយនៅក្នុងអង្គភាពរវាងការ ឧណា: ពេលដែលអង្គភាពនឹងចូលរួមជនជាប់ប្រទេស កំណត់ ហើយក្នុង (ខ្លួច) នាក់ទិន្នន័យប្រតិបត្តិការរបស់គ្រួសារ ស្ថិតិថ្នូរ (មន្ទីរស៊ី-លេខ១) ដើរបានរបស់ខ្លួចក្រហមដោយដោតឡាយលើការស្វែរបម្រើប្រាស់ និងវិធីសាស្ត្រដើរឈរណកម្មដែលប្រើប្រាស់មកលើអង្គភាព។

ក្រោយពីការស្វែរបមេះយ សមមិត្ត ហើ ដែលជាមនុប្រធានរបស់ ខ្លួច បានជាកំអ្នកទោសឡើតាមក្រុម
អ្នកស្វែរបមេះយទាំងបន្ទុនក្រមដៃរឿង។ នៅត្រូវបានរៀបចំផ្លូវដោយស្របទោតាមវិធីសាស្ត្រដៃ
ទានុណកម្មដែលអ្នកស្វែរបមេះយត្រូវនឹងត្រូវបានដៃទានុណកម្មដៃយ ក្រុម“គ្រិងជាន់” មិនបានដៃទានុណកម្មដៃយ បើតែក្រុមស្ថេ
បមេះយនេះពាយរាយលូតបិត្តរបស់អ្នកទោស ដើម្បីបង្កើតឲ្យអ្នកទោសត្រូវបានស្រាវភាពពីថទាហ្វីសរបស់
ខ្លួចប្រឆាំងនឹងបក្សកម្មយុទ្ធសាស្ត្រកម្មជាតុ ទិបករណី ដៃទានុណកម្មបានជាកំបង្ហាញព្រមទាំងបន្ទុបំ
ស្ថេបមេះយដើម្បីដែលត្រូវបានលើអ្នកទោស ក្រុម“កោរ” មាន“ដែកោរ” ហើយជាទុនិតិវិធីតែរាយអ្នក
ទោសក្នុងរយៈពេលខ្លួច ចំណែកជុំក្រុម“នគ្គីម” យកបិត្តអ្នកជាតុលើអ្នកទោសដែលបាត់ទុកចាត់ មាន
សារសំខាន់សម្រាប់ការស្វែរបមេះយរយៈពេលវិធី ដូនកាលការស្វែរបមេះយមានរយៈពេលជាប្រើប្រាស់
ស្ថាបៀ បុរាណិនិត្តកំមានដែរ ជាបន្ទុក្រោយ មានក្រុមពិសេសម្មយុទ្ធសាស្ត្របមេះយសមាជិកបក្ស
កម្មយុទ្ធសាស្ត្រជាតុដែលបានបមេះយសារភាពរបស់អ្នកទោសប្រកែទេនេះបាត់ទុកចាត់ មានសារសំខាន់
សម្រាប់បក្សកម្មយុទ្ធសាស្ត្រកម្មជាតុ ពីព្រោះថា បមេះយសារភាពទាំងអស់នេះអាចមានជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹង
សមាជិកដៃរឿងទៀតនិតិវិធីដូនឯកជាតុ ។

ក្នុងសំឡុងពេលដែល ខ្លួច ធ្វើជាអនុប្រធាន ហើយក្រោយមកក្នុងដ៏ប្រចាំនាទីស-៤១ នៃ ខ្លួច មានការទទួលុខសត្រវបំពេះការបណ្តុះបណ្តាលក្នុងជាលទ្ធប់ពីដីស្ថាស្របមេដីយ ។ ហើយពេលដ៏ ខ្លួច មិនធានបានច្រើនពីដីស្ថាស្រប ធ្វើទានរណកម្មដោយដោលប៉ឺកដោយ តើ ខ្លួច ជានៅក្នុងពីសារសំខាន់នៃការធ្វើទានរណកម្ម និងអនុញ្ញាតច្បាស់ធ្វើទានរណកម្មបន្ថែមប្រកែទេ : «ការរាយ» និងជីថស់រាយត្រូវបានដោយដោលប៉ឺកដោយ ការធ្វើច្បាប់ដោយចែកជាស្ថិច ប្រកតិកតាមប្រមុះ និងនៅក្នុងគ្រប់គ្រង់ ។ ខ្លួច ទទួលនិយាយថា គាត់ជានៅក្នុងប្រព័ន្ធអ្នកស្ថាស្របមេដីយទានរណកម្មដែលប៉ឺកដោយប្រើប្រាស់ការគាំរាយដោយពាក្យសម្រាប់ ហើយសម្រាប់ធ្វើទានរណកម្មសម្រាប់ពេលដែលបានជាប៉ឺកដោយប្រើប្រាស់ដែល ។ យើងណាគមិញ ខ្លួច ជានៅខ្លួលស្ថាល់ថា មានតែអ្នកស្ថាស្របមេដីយម្នាក់គឺដែលប្រើប្រាស់ដីស្ថាស្របត្រប់ត្រង់បែបនេះ ឧណា៖ ពេលដែលអ្នកស្ថាស្របមេដីយដឹងទិន្ន័យបានប្រើប្រាស់ការធ្វើទានរណកម្មតាមដឹងប៉ឺកដោយដោលប្រព័ន្ធដែល ។ ក្នុងសំឡុងពេលស្ថាស្របមេដីយម្នាយទល់ម្នាយដោម្នាយអ្នកទោស ព្រំដើរកំណត់សម្រាប់អ្នកស្ថាស្របមេដីយដែលគាត់តែងទៀតដែលសម្រាប់ក្នុងប្រព័ន្ធដោយការប៉ឺយសរភាពដែលមានប្រសិទ្ធភាពមានប៉ឺជាតិ៖ មិនត្រូវសម្រាប់អ្នកទោស បុរីក្នុងប្រព័ន្ធដែលសម្រាប់ក្នុងប្រព័ន្ធដែលធ្វើទានរណកម្មត្រូវបានរាយការណ៍ដូចនេះកំណត់លើរបស់ ខ្លួច បុរីត្រូវជាមួយអ្នកស្ថាស្របមេដីយនេះ មិនដែលទទួលទេសអ៊ីតីយ ។

ការទីៗនៃការត្រួតពិនិត្យ និងការណែនាំលើអ្នកស្ថិតមូលដ្ឋាន មន្ទីរស-២១ បានក្រុយជាប្រជាពល បទសំខាន់សម្រាប់ការសរសំណងពេញមួយឡើងនៅ ឬ ឬប មាន«អំណោចត្រប់ត្រូវ» ឬនៅ ឬប ពីធនធ្វើក លើសមមិត ហើ ដើម្បីត្រប់ត្រូវពីមានសិទ្ធិដែករបត្រិបតិការទូទៅរបស់មន្ទីរស-២១ ឬ ឬប បាន

គិសបញ្ញាកំយោនជ្រាស់ថា គាត់មិនដែលគិតិត្សក្រោពីចម្លៃយសរាយភាពដែលទទួលបានព័ត៌មានស្ថាបម្រួល
នៅទេ ហើយភាគគ្រឹះមិននៅពេលវិជ្ជសាស្ត្រដែលអ្នកស្ថាបម្រួលមេដូចជាបានប្រើប្រាស់ដើម្បីទាញយក
ចម្លៃយសរាយ។ ប៉ុណ្ណោះ ខ្លួន ឱ្យបានទទួលស្ថាប់ថា គាត់គឺជាការព្រឹត្តរបស់ចម្លៃយសរាយភាព គឺ
«៥០ភាគរយ»ជាតិមានពិត្យប្រាកដ ឬ ឧទាហរណ៍ បំនួនអ្នកតំណាងទូ ការ.ហ្មុ.បេ.និង សេ.អុ.អា
ជាប្រើប្រាស់ក្នុងបានរកយើងឡើងមន្ទីរស-២១ ក្រោយពេលដែល ឱ្យបានបង្កើនិភ័យក្រកាត់
ទាំងពីរនេះដែលក្រមស្ថាបម្រួលទាំងអស់។

«ព្រះរាជអាជ្ញាធម៌ន្ត្រា»ប្រវាំងនឹងមេដារីការពារកី?

ស្រីមពាក្យសម្រួលមេដារីការពារកីទាំងអស់នៅក្នុងអង្គភាពនាក់ ក្រោយពីអង្គភាពដីនិង
ជម្រះបានប្រកាសថា អង្គភាពដីនិងជម្រះប្រតិបត្តិរៀបរាយ: ពេលពាម៉ែនទ្វាត់ព្រះរាជអាជ្ញាធម៌ន្ត្រា ពាម៉ែនទ្វាត់
មេដារីដើមបណ្តិ៍នឹងផ្ទប្បររៀបរាយ និងទៅម៉ែនទ្វាត់មេដារីការពារកី ដើម្បីស្ថាបំណ្តុះ ឱ្យបានបង្កើនិភ័យក្រកាត់
ប្រតិបត្តិការមន្ទីរស-២១ ឬ ព្រះរាជអាជ្ញាធម៌ន្ត្រាបញ្ជាក់ទូទៅ ពីអង្គភាពដីនិងជម្រះប្រតិបត្តិក្នុងក្រុងក្រោយដោយដឹង
លើមួលដ្ឋានភាពជាប់ពាក់ពួនដែលថា រយៈពេលពាម៉ែនទ្វាត់ អាប់រំភាពលើបានបង្កើនិភ័យក្រកាត់
ប្រវាំងស្ថាប់ មេដារីការពារកីអនុវត្តជាតិបានដោយតបវិញ្ញុថា ព្រះរាជអាជ្ញាធម៌ន្ត្រា និងមេដារីដើមបណ្តិ៍នឹងផ្ទប្បរ
រៀបរាយ ដូចជា «មិនគោរព»ដល់បោក្រមទាល់តែសោះ ពីព្រះថា ព្រះរាជអាជ្ញាធម៌ន្ត្រា និងមេដារីដើមបណ្តិ៍នឹង
ផ្ទប្បររៀបរាយទាំងអស់ស្ថាបំណ្តុះ បន្ទាប់ពីអង្គភាពដីនិងជម្រះប្រតិបត្តិក្នុងប្រព័ន្ធបានស្ថាប់មេដារីក្នុងក្រុងក្រោយ
បានបង្កើនិភ័យ ឬ បន្ទាប់មេដែលនេះ ឬ បានអេនានជាតិ យោនតាមគោលការណ៍ មេដារីការពារកីគឺត្រួតទទួល
បានរយៈពេលស្ថាបំណ្តុះស្ថាប់បញ្ជាផ្ទៃនឹងការពិនិត្យការពារកីប្រវាំងរបស់ខ្លួនដែលសំង់ខ្លះ ព្រះរាជអាជ្ញាធម៌ន្ត្រានឹងមេដារី
ដើមបណ្តិ៍នឹងផ្ទប្បររៀបរាយ ឬ បន្ទាប់មេដែលនេះ ពីរប់របស់ប្រជាធិបតេយ្យសំណង់អង្គភាពដីនិងជម្រះប្រតិបត្តិ
ជម្រះដី ប៉ុណ្ណោះមានបំណាណបង្កើតការក្នុងពាកេដិនស្ថីក្នុងនៃបង្កើនិភ័យក្រកាត់ នាពេលក្រោយពាកេដិនស្ថី
ទូទៅរហូត ឬ

ព្រះរាជអាជ្ញាធម៌ន្ត្រា និងមេដារីដើមបណ្តិ៍នឹងផ្ទប្បររៀបរាយពីពាកេដិនស្ថីបញ្ជាផ្ទៃនឹងក្រោយពីបានបង្កើនិភ័យ
ការពិនិត្យប្រព័ន្ធប្រជាធិបតេយ្យ ឬ ប្រជាធិបតេយ្យ ឬ ព្រះរាជអាជ្ញាធម៌ន្ត្រាបានបង្កើនិភ័យក្រកាត់មេដារីការពារកី
ជាតិ «ជាមតិប្រវាំង» ហើយបានអេនានជាតិ ព្រះរាជអាជ្ញាធម៌ន្ត្រាបានបង្កើនិភ័យក្រកាត់មេដារីការពារកី
បង្កើនិភ័យក្រកាត់មេដារីការពារកីប្រជាធិបតេយ្យ ដែលនេះគឺជាការពិនិត្យប្រព័ន្ធបង្កើនិភ័យក្រកាត់មេដារីការពារកី
បង្កើនិភ័យក្រកាត់មេដារីការពារកីប្រជាធិបតេយ្យ ហើយដូចជាការពិនិត្យប្រព័ន្ធបង្កើនិភ័យក្រកាត់មេដារីការពារកី

មេដារីដើមបណ្តុះរដ្ឋប្បរៀលក៏សារប្រចាំនាទីនៅក្នុងប្រព័ន្ធឌីជីថត ស្តីពីតួនាទីចិនបារមភូជ៍
ដីណែនការនឹងតិវិធីផ្លូវទាមដាមអគ្គភាពនៃការងារម្មយោង មិនមែនជាផ្លូវកម្មយោងទេ “ការតែព្រះរាជអាជ្ញាធរ” នេះទេ ។
ប៉ុន្មានក្រុមហ៊ែនបានបង្ហាញថាអាជ្ញាធរមានការងារម្មយោងនៅក្នុងការពិភាក្សាដែលនេះទេ ហើយក៏ដានបញ្ចប់ការ
ពិភាក្សាដែលក្នុងការបង្ហាញអាជ្ញាធរមានការងារម្មយោងនៅក្នុងការពិភាក្សាដែលនេះទេ ។